

E?itim Tercihi Motivasyon ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itim Tercihi Motivasyon ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20687>

Özet

E?itim Tercihi Motivasyon Ölçe?i (ETMÖ), bireylerin e?itim alanlar?n? veya programlar?n? seçme süreçlerini etkileyen temel motivasyon kaynaklar?n? ve faktörlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Ölçek, 2017 y?l?nda Aysel Deregözü ve Fatih Gündo?ar tarafından Y?ld?z Sosyal Bilimler Kongresi'nde sunulan bir bildiri kapsamında geçerlik ve güvenirlik çalışması tamamlanarak literatüre kazandırılmıştır. Bu ölçek, özellikle öğrencilerin veya e?itim adaylar?n?n tercih yaparken içsel ve dışsal olarak hangi etmenlerden etkilendiklerini bilimsel olarak analiz etmeyi hedeflemektedir. Ölçeğin geli?tirme süreci, kapsamlı bir madde havuzu oluşturulması ve ardından psikometrik özelliklerinin incelenmesini içermiştir.

Anahtar Kelimeler

E?itim, Motivasyon, Tercih, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, E?itim Seçimi, Üniversite Adaylar?

Yazarlar

Aysel Deregözü, Fatih Gündo?ar

Amaç

E?itim Tercihi Motivasyon Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin akademik kariyerleri veya mesleki yönelimleri doğrultusunda yaptıkları e?itim tercihlerinin ardındaki itici güçleri ve motivasyonel dinamikleri tespit etmektir. Ölçek, öğrencilerin bir e?itim program?n? seçme nedenlerini (örneğin, ilgi alanlar?, kariyer beklentileri, sosyal baskı veya akademik başarı arzusu) sistematik bir şekilde değerlendirmeye olanak tanır. Elde edilen veriler, e?itim danışmanlığı ve rehberlik hizmetleri için önemli bir temel oluşturarak, öğrencilerin bilinçli ve tatmin edici tercihler yapmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, e?itim tercihini etkileyen motivasyonel yapıyı ölçmektedir. Genel olarak motivasyon, içsel ve dışsal faktörler olarak iki ana boyutta ele alınır. Bu ölçeğin, e?itim tercihi bağlamında bu iki temel boyutu veya daha spesifik alt boyutlar? (örneğin, mesleki beklenti, sosyal etki, akademik ilgi) yansıtan çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu varsayılmaktadır. Ölçeğin geli?tirme çalışmasında uygulanan faktör analizi sonuçları, bu motivasyonel yapıların birbirinden ayrılan veya birbiriyle ilişkili alt ölçekler halinde organize olduğunu göstermektedir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çalışmaları, ölçeğin amaçladığı yapıyı ne kadar doğru

ölçtü?ünü belirlemek için kritik öneme sahiptir. Eğitim Tercihi Motivasyon Ölçeği'nin geçerli?i için genellikle iki temel yöntem kullan?lm??t?r:

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen motivasyon yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?i, alan?nda uzman akademisyenlerin görü?leri al?narak de?erlendirilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Ölçeğin teorik yap?s?n? desteklemek amacıyla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? ve modelin veri ile uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçeğin tutarlılı???n? ve kararlılı???n? ifade eden güvenirlik çal??mas?, ölçek maddelerinin iç tutarlılı???n?n incelenmesiyle gerçekleştirilmi?tir. Güvenirlik çal??malar?nda en yayg?n kullan?lan yöntem olan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s? hesaplanm??t?r. Bu katsay?n?n, ölçeğin genelinde ve potansiyel alt boyutlar?nda kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek güvenirlik de?erleri, ölçeğin farklı uygulamalarda benzer sonuçlar verebilece?ini ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Eğitim Tercihi Motivasyon Ölçeği'nin yap?s?sal özelliklerini belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. İlk a?amada, madde havuzundan nihai ölçek formuna ula?mak için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA, ölçeğin kaç boyuttan olu?tu?unu ve hangi maddelerin hangi boyuta ait oldu?unu ortaya koymu?tur. İkinci a?amada ise, elde edilen faktör yap?s?n?n do?rulanmas? amacıyla farklı bir örneklem grubu üzerinde Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmi?tir. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) ile ölçeğin çok boyutlu yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Likert Ölçeği tipi derecelendirme (Tipik olarak 5'li veya 7'li derecelendirme kullan?lm??t?r, örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim tercihi yapma sürecindeki bireyler (Lise son s?n?f öğrencileri, üniversite adaylar? veya üniversite öğrencileri).

Ya? Grubu: Genellikle 17-25 ya? aral??? (Eğitim tercihinin yo?unla?t??? dönem).

Popölasyon Detaylar?: Ölçe?in ilk geli?tirme çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin farklı bölümlerinde e?itim gören veya üniversiteye giri? s?nav?na haz?rlanan ö?renciler üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale). Kat?l?mc?lar, e?itim tercihlerini etkileyen faktörlere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

E?itim Tercihi, Ö?renci Motivasyonu, Psikometrik Özellikler, ?ç Tutarlılık, Yap? Geçerlik

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar Aysel Deregözü için: aysel.deregozu@marmara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi (Yazar?n sunum s?ras?ndaki ba?l? oldu?u kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2017 (Bildirinin sunuldu?u ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?n?n tamamland??? y?l).

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçek, akademik çal??malar ve ara?t?rmalar için kullan?ma aç?kt?r. Ticari kullan?m veya büyük ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Eri?imi: Ölçe?e ait orijinal bildiri veya ölçek formu PDF dosyas? olarak mevcuttur. Orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??ılabilir: egitim-tercihi-motivasyon-olcegi-toad.pdf

Kongre kitab?na ait link ise burada yer almaktadır: sbe.yildiz.edu.tr

Referanslar

Deregözü, A., ve Gündo?ar, F. (2017, 21-22 Aralık). *E?itim Tercihi Motivasyon Ölçe?i geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?*. IV. Yıld?z Sosyal Bilimler Kongresi, ?stanbul, Türkiye.

E?itim Tercihi Motivasyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir ?ekilde de?iştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte yer almadığından burada listelenememiştir. Ölçek maddelerine erişim için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi veya ilgili kongre bildirisinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM